

Historieforfalskning

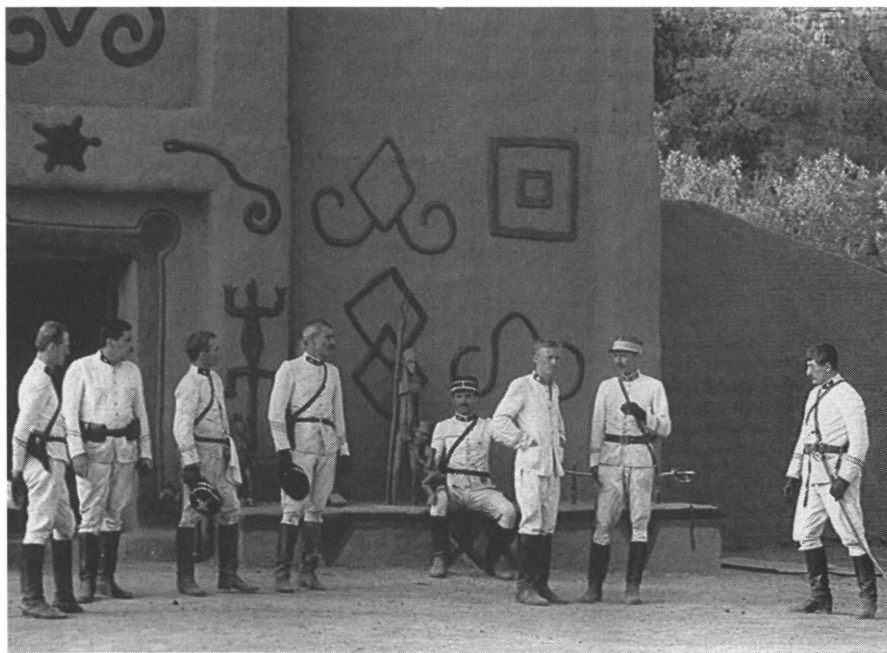
Normalt bør man ikke blande sig, når folk sådan går og småsnakker med sig selv. Men når deres pludder-vælsk bringes på tryk og indeholder åbenlyse historieforfalskninger, kan der være grund til indsigelse. Derfor de følgende linier.

I Kosmorama, nr. 196, s. 10, be-
tror Martin Drouzy sin dobbeltgæn-
ger Maurice følgende: 'Jeg fortsatte
dog med at skrive i *Kirke og Film*,
som under Flemming Behrendts
kyndige ledelse efterhånden var ble-
vet et rigtigt godt tidsskrift. Des-
værre begik bladet harakiri i marts
75 for straks at genopstå som det nu
indholds- og holdningsløse magasin,
der hedder *Levende Billeder*'.

Naturligvis må Martin Drouzy
mene, hvad han vil om såvel Flem-
ming Behrendt som om *Levende*
Billeder. Men når han hævder, at
Kirke og Films tidsskrift begik hara-
kiri, så taler han usandt. Jeg redige-
rede det fra 1972-75 og skal gerne
oplyse sandheden, som er den, at
tidsskriftet fik en dolk i ryggen. Ger-
ningsmanden er på fri fod og er
endda avanceret til departements-
chef i Kulturministeriet. Han hedder
Harder Rasmussen og var dengang i
75 formand for Filminstituttets be-
styrelse. Om det var ham, der fik
den idé at tage tilskuddet fra film-
tidsskrifterne, ved jeg ikke, men det
var ham, der som formand brutalt
realiserede den. På samme måde er
han den ansvarlige for, at *Kirke og*
Films tidsskrift, der havde ca. 1700
abonnenter, blev sidestillet med i sig
selv udmærkede tidsskrifter som
Sunset Boulevard og *Spotlight*, der –
så vidt jeg er informeret – lå mindst
1000 abonnenter under *Kirke og*
Films tidsskrift.

Uden det årlige tilskud fra insti-
tuttet var der ingen realistisk mulig-
hed for at videreføre tidsskriftet.
Derfor accepterede vi at lade abon-
nementskartoteket overtage af *Le-*
vende Billeder, der blev sat i søen af
Flemming Behrendt. Dette skete
ikke uden indre rivninger, men fak-
tum er, at tidsskriftet uden begrun-
delse og med magt blev berøvet sit
tilskud. Derfor døde det. Dolket
bagfra.

Med venlig hilsen
Johs. H. Christensen
Damgårdsvej 30
2930 Klampenborg

Afrikanske billeder

Da planerne angående kulturarran-
gementet Images of Africa første
gang blev fremlagt i foråret 90, var
en pæn del af budgettet afsat til afri-
kansk film. Der skulle præsenteres
20 afrikanske spillefilm og inviteres
3 afrikanske instruktører. Men noget
skete undervejs, så da kulturarrange-
mentet løb af stablen, var der kun
blevet plads til en enkelt eftermid-
dag med afrikanske film. Det rådes
der til dels bod på i november, hvor
Klaptræet vil vise en række afrikan-
ske spillefilm af højeste kvalitet.

Centralt i præsentationen står
den senegalesiske instruktør Ous-
mane Sembene med filmen *Camp de*
Thiaroye. Sembene var den første af-
rikanske spillefilmsinstruktør og reg-
nes derfor for den afrikanske films
fader. Det var med *La noir de...* fra
66, at afrikansk spillefilm blev født,
og i 68 modtog han i Venedig kriti-
kerprisen for den besk samfundssati-
riske *Postanvisningen*, der fik pre-
miere i Thorvald Larsens Alexandra.

Camp de Thiaroye fortæller en
sand historie om det franske mili-
tærs hensynsløse og racistiske be-
handling af de sorte soldater, som
havde kæmpet under fransk flag i 2.
verdenskrig. De vender nu tilbage til
Afrika, men inden de hjemsendes
interneres de i Thiaroye-lejren uden-
for Dakar. De fleste af dem kommer
aldrig videre. Den franske hær prø-
ver at snyde dem for deres løn, og

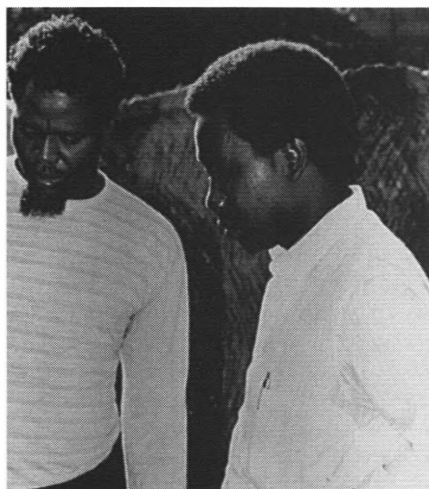
soldaterne, der under krigen levede
som de hvide soldater, gør oprør
mod den urimelige behandling. De
franske tropper bomber simpelthen
lejren og udrydder de fleste af de af-
rikanske soldater.

Det var ikke en film franskmæn-
dene var glade for: det var ikke rart
at blive konfronteret med fortidens
synder. Heller ikke i hjemlandet hø-
stede Sembene hæder på filmen. For
oprindelig var det et projekt igangsat
af instruktøren Ben Beye, men han
blev sat fra bestillingen, og Sembene
fik overdraget projektet af den neo-
kolonialistiske senegalesiske rege-
ring: han skulle udarbejde et knapt
så kompromitterende manuskript,
og til gengæld ville man støtte et
projekt om Samori Touré, den be-
rømte kriger og konge fra 1800-tal-
lets Guinea, som Sembene havde
haft planer om at bygge en film over
i en snes år. Mange bitre følelser i
befolkningen blev nu vendt mod in-
struktøren, der tidligere havde været
skildreren af en gloriøst fortid.

I festivalen indgår også den mau-
ritanske instruktør Med Hondos
Sarraounia. Hondo, der er blevet
kaldt Afrikas vredeste instruktør,
har i 7 år kæmpet for at realisere sin
storfilm om dronning Sarraounia,
der i slutningen af forrige århund-
rede aktivt kæmpede mod de fran-
ske kolonitropper. Også den film var
Frankrig stærkt imod, ligesom Niger,
der i filmen åbner sine grænser for
de franske tropper, så de kan be-

T.v. Sarraounia. Øverst *Le sixième droit*. Nederst Gaston Kaboré t.h.

kæmpe dronningen, hvis magiske kræfter de nigerianske konger frygtede. Niger sprang også fra en coproduktionsaftale omkring filmen, og i stedet blev filmen optaget i Burkina Faso, med aktiv støtte fra den kulturvenlige præsident Thomas Sankara.

Også Desiré Ecaré, der kommer fra Elfenbenskysten, vakte furore i Afrika med sin film *Visage de femme*. Dog ikke på grund af dens politiske indhold, men fordi den indeholdt stærkere erotiske scener end man før havde set i afrikansk film. Også Ecaré havde kæmpet for sin film i 7 år, og heller ikke hans film har haft økonomisk succes.

Fra elfenbenskysten kommer instruktøren Henri Duparc, der har fundet ud af, hvordan man lever af

at lave film. Hans *Bal poussière* er en god underholdning med mild satire overfor det afrikanske polygami. Der er kønne nøgne kvinder, men ingen nærgående erotiske scener. Den gik så godt, at han straks efter kunne lave *Le sixième droit* i samme letkøbte genre.

I Burkina Faso, hvor man gennem mange år har haft en meget positiv holdning til filmkulturen, lå der tidligere en filmskole finansieret af UNESCO. Herhjemme har vi gennem TV kunnet stifte bekendtskab med Gaston Kaborés *Wend kuni*, og nu kommer *Zan boko*, der beretter om problemerne, når storbyen Ouagadougou graver sig ind på de omliggende landsbyer og helt ændrer de traditionelle bønderns liv. En anden kendt instruktør fra Burkina Faso er Indrissa Ouedraogo, der gik på filmskolen i Ouagadougou og senere fortsatte i Paris, hvor han med dygtighed og selvtillid har været i stand til at få europæisk støtte til sine film fra Burkina Fasos hverdag. Herhjemme har vi set *Yaaba*, og nu kommer så den utroligt smukt fotograferede kærlighedstragedie *Tilai*, der tager klart afstand fra de traditionelle kulturnormer. Den har fået priser i Ouagadougou og Cannes.

I det hele taget vinder afrikansk film mange priser, men der er stadig langt mellem importørerne, der tør tage chancen med den stadig ukendte filmverden. Klaptræets præsentation er derfor en sjælden og velkommen chance for københavnere. Grib den!

Karen Hammer

Teorier om levende billeder

Med støtte fra Det Danske Filminstitut og Statens Filmcentral er et nyt tidsskrift, *Trylleygten*, nu på gaden med 1. årg., nr. 1.

Tidsskriftets redaktion mener, at der skal rådes bod på, at den internationale, filmfaglige, videnskabelige litteratur ikke præsenteres i overskuelig og repræsentativ form her i Danmark. Man har sat sig for at formidle de levende billeders faglitteratur gennem oversættelser af internationale forskeres arbejder samt med introducerende artikler om forskellige forskningsmæssige aspekter indenfor filmteorien.

Trylleygten er et spændende initiativ, omend man som almindelig filminteresseret skal være forberedt på, at artiklerne ikke just lægger op til doven hyggelæsning. Det står ikke helt klart hvilken målgruppe tidsskriftet intenderer at få i tale – men sproget i artiklerne antyder, at det primært er universitetsfolk, der sigtes mod.

Trylleygtens første nummer er viet til filmsemiotikken, og man har så vidt muligt forsøgt at dække dette forskningsområde fra dets 'spæde barndom' og frem til dets allernyeste tendenser.

Forfatterholdet omfatter såvel danske som udenlandske notabiliteter – og det er da altid noget, at man har kunnet oppe sig til at lade en enkelt kvindelig forsker, Laura Mulvey, få lov at komme til orde (iøvrigt i en glimrende artikel).

Trylleygten udkommer som årbog og har et fornuftigt format og layout; man fristes her til at nævne, at det ikke er særligt forskelligt fra tidsskriftrækken *Sekvens*, der ligeledes er en årbog, udgivet og redigeret af Institut for Film, TV & Kommunikation, Københavns Universitet. Sidstnævnte kommenteres ikke i *Trylleygtens* forord, omendskønt redaktionsgruppen omfatter flere medlemmer med tilknytning begge steder. Der er nu imidlertid ingen grund til at strides om forskelle og ligheder: Serios filmteoretisk litteratur på dansk er til enhver tid velkommen!

MP

Trylleygten – tidsskrift for levende billeder, 1. årg., nummer 1., København 1991. Redaktion: Palle Schantz Lauridsen, Steen Salomonsen (ansv.), Flemming Søgaard Sørensen & Jens Toft.